

3. Zamonaviy jadval protsessorlari va ularning imkoniyatlari

Akademik litseylar uchun qisqa atamalar glossariysi

Ushbu glossariy mavzuni o'zlashtirishda uchraydigan asosiy tushunchalarni sodda va aniq izohlar bilan bayon qiladi.

№	Atama	Izoh	Qo'llanishi
1	Jadval protsessori	Elektron jadvallarni yaratish, hisoblash, tahlil qilish va vizuallashtirishga mo'ljallangan dastur.	Excel, Google Sheets va LibreOffice Calc misol bo'ladi.
2	Ish kitobi	Bir yoki bir nechta ish varag'idan iborat elektron jadval fayli.	Excel fayli ichida bir necha mavzu bo'yicha varaqlar bo'lishi mumkin.
3	Ish varag'i	Qator va ustunlardan tashkil topgan elektron jadval sahifasi.	Har bir varaqda alohida jadval yoki hisob-kitob yuritiladi.
4	Katak	Qator va ustun kesishgan joydagi ma'lumot kiritiladigan maydon.	A1 katagi birinchi ustun va birinchi qatorni bildiradi.
5	Katak manzili	Katakning ustun harfi va qator raqami orqali aniqlanishi.	B5 manzili B ustunning 5-qatoridagi katakni ko'rsatadi.
6	Formula	Hisoblashni bajarish uchun katakka kiritiladigan ifoda.	=A1+B1 formulasi ikki katak qiymatini qo'shadi.
7	Funksiya	Oldindan tayyorlangan hisoblash amali yoki formulalar to'plami.	SUM, AVERAGE, IF funksiyalari ko'p ishlatiladi.
8	Nisbiy havola	Formula ko'chirilganda katak manzili mos ravishda o'zgaradigan havola.	C1 dagi =A1+B1 formulasi pastga ko'chirilsa =A2+B2 bo'ladi.
9	Mutlaq havola	Formula ko'chirilganda o'zgarmaydigan katak manzili.	\$A\$1 ko'rinishidagi havola doim A1 katakka murojaat qiladi.
10	Saralash	Ma'lumotlarni alifbo, son yoki sana bo'yicha tartibga keltirish.	O'quvchilar ro'yxatini familiya bo'yicha saralash mumkin.
11	Filtrlash	Jadvaldan ma'lum shartga mos yozuvlarni ajratib ko'rsatish.	Faqat "a'lo" baho olgan o'quvchilarni ko'rsatishda ishlatiladi.
12	Diagramma	Jadvaldagi ma'lumotlarni grafik shaklda tasvirlash vositasi.	Natijalarni ustunli yoki doiraviy diagrammada ko'rsatish mumkin.
13	Shartli formatlash	Katak qiymatiga qarab ko'rinishini avtomatik o'zgartirish.	Past baholarni qizil, yuqori natijalarni yashil rangda belgilash mumkin.
14	Ma'lumotlarni tekshirish	Katakka kiritiladigan qiymatlar uchun cheklov va qoidalar belgilash.	Faqat 1 dan 5 gacha baho kiritishga ruxsat berish mumkin.
15	Pivot jadval	Katta ma'lumotlarni guruhlash, jamlash va tahlil qilishga yordam beruvchi jadval.	Sinf, fan yoki oy bo'yicha natijalarni umumlashtirishda ishlatiladi.

№	Atama	Izoh	Qo'llanishi
16	Avtomatik to'ldirish	Ketma-ket son, sana yoki formula namunasi asosida kataklarni tez to'ldirish.	1, 2, 3 ketma-ketligini tez yaratish mumkin.
17	Ma'lumot turi	Katakdagi qiymatning son, matn, sana, vaqt yoki mantiqiy qiymat sifatidagi ko'rinishi.	Sana katagini to'g'ri formatlash hisob-kitobni osonlashtiradi.
18	Bulutli jadval	Internet orqali saqlanadigan va jamoaviy tahrirlash mumkin bo'lgan elektron jadval.	Google Sheetsda bir nechta foydalanuvchi bir vaqtda ishlashi mumkin.
19	Eksport	Jadvalni boshqa formatga saqlash yoki chiqarish jarayoni.	Excel jadvalini PDF yoki CSV formatiga eksport qilish mumkin.
20	CSV format	Ma'lumotlarni vergul yoki ajratkichlar bilan saqlaydigan sodda jadval formati.	Ma'lumotlar bazasiga import qilishda CSV qulay hisoblanadi.